

KAUTE KAUNIHERA O TE WAIROA.

WHAKAATURANGA KA TANGOHIA ETABI WHENUA HEI RORI.

Mo te taha ki te Ture mo nga Mahi mo te Katoa, 1908, a mo te taha ki te Ture mo nga Kaute Kaunihera, 1908.

HE whakaaturanga tenei e mea ana te Kaute Kaunihera o te Wairoa, i raro i nga tikanga o nga Ture kua huaina ake nei, ki te mabi i tetahi Mahi mo te Katoa, ara, ki te mabi rori mo te katoa timata msi i te Uhi tae noa ki Rotonui, a mo runga i nga tikanga o taua mahi e meatia ana kia tangohia nga whenua e mau nei i te Kupu Apiti ki tenei. A he whakaaturanga ano hoki tenei ko te mapi o aua whenua kei roto i te tari o te Kaunihera i Kuini Tiriti, i roto i te Paro o te Wairoa, e takoto ana hei tirotirohangana ma nga tangata katoa i nga haora e tuwhera ana te tari, kaore he utu.

Ko nga tangata katoa e pangia ana e taua mahi, mehemea he take tika a ratou hei whakahe i te mahinga i taua mahi mo te katoa i te tangohanga ranei i aua whenua, me tuku a tuhituhu mai a ratou whakahe i roto i nga ra e wha tekau i muri ibo i te putanga tuatahi o tenei panuitanga, ki te Karaka o te Kaunihera, ki te tari o te Kaunihera kua huaina ake nei.

I tuhia i tenei te 28 o nga ro o Akuhata, 1919.

Kupu Apiti.

Te Nui o te Whenua.	He Wahi no te Poraka.	Te Nui o te Whenua.	He Wahi no te Poraka.
E. R. P. 2 0 3·5	Hereheretau A.	E. R. P. 9 3 11	Ohuia Nama 1.
2 3 9·2	Hereheretau B.	14 1 6	Te Kopua.
2 2 21·4	Te Whakaki 1.	3 2 16·4	Hinewhaki 3.
11 1 35·5	Te Whakaki 2.	1 0 0·8	Hinewhaki 1A.
0 1 6·3	Wairau.	0 2 5·3	Hinewhaki 2B.

Ko aua whenua katoa kei roto i nga Poraka II, VII, me VIII o te Takiwa Ruuri o Clyde, i roto i te Kaute o te Wairoa, e takoto ana e mau na ano hoki te whakamaratanga o aua whenua i runga i te mapi i whakatakotoria ki roto ki te tari o te Tumuaki Kai-ruuri i Nepia, Nama 619 (kakariki), a kua pania a roto he whereo, he puruu ho papura nga kara.

B. G. SIGNALL,
Karaka o te Kaute.

642

HE PANUITANGA KI TE IWİ MAORI.

Tari o te Minita o te Ora mo te Katoa
Poneke, 10 a Aperira, 1919.

ITE ekenga mai i nga motu o tawhiti ki enei motu i mua tata ake nei o te mate rewharewha uruta (*influenza epidemic*) he tino maha nga tangata o te iwi Maori me te iwi Pakeha i hingahinga i taua mate. Kei tupono tera ano taua mate e hoki mai, notomea kua pera hoki ki etahi atu motu. Na reira ko tatou me noho i runga i te tupato me te noho tiaki ki taua mate. Ko te huarahi marama ia he whaka-

pai i nga kainga he tahi he horoi i nga whare he koko i nga paru me nga kino ka hari ki wahi ke kia mamao atu i nga kainga Maori me nga taone. Ki taku whakaaro hoki me karanga he huihuinga ki ia takiwa ki ia takiwa a kia whakaturia he Komiti mo ia kainga huihuinga hei whakahau kia whakaritea nga tikanga horoi i nga whare a hei tahi i nga kainga kia takoto pai ai kia takoto ma ai. Me tahi ia whare ia ruuma kia ma rawa, ko nga puehu me nga paru me koko ki waho ka tapuke atu. Ko nga paru hoihio kau ranei me whakawhaiti ka tahu ai ki te ahi. Ko nga whare me nga taihoa poaka me whakapai ka tahi kia ma, ko nga paru me tapuke atu. Ko nga paru manu katoa me tapuke atu. Ko nga puna wai me nga korere wai me pai tonu te tiaki kei taka he kino he paru ranci ki roto, kei tae ranei he manu he kararehe ranei ki reira inu wai ai a ka kino te wai.

Me whakarite ki ia kainga ki ia kainga he whare hei hohipera mo te tupono rawa ake o te hoki mai o taua mate e noho rite ana he whare motuhake hei takotoranga turoro, e watea ana ki tahaki ke o te nuinga o nga tangata. Ina tupono ki taua wa me waiho kia kotahi tonu he tangata hei tomo ki roto ki taua whare ara ko te tangata e whakaritea ana hei kai-tiaki mo taua whare.

Mehemea ka rito a ka hangai hoki te whakahaere i enei tikanga katoa e tino mohio ana au e kore e rite te whiu a taua mate a muri ake nei ki tona whiu i tona taenga mai ka hori ake nei. Na reira, ka inoi ahau ki nga rangatira Maori katoa me te iwi nui kia tahuri kia awhina i tenei mahi tino nui. Kaua e waiho kia eke rawa mai te hoa riri ki runga ki te pae ka korikori ai. I tawhiti ano ia e haere ana mai e hopu ana to ringa ki te patu. To patu ki to ringa mau ai inaianei.

G. W. RUSSELL,
Minita mo te Tari Whakaora.

T. H. A. VALINTINE,
Apiha Tumuaki o te Tari Whakaora

CONTENTS.

LANDS—	PAGE
Proclaiming Native Land to be Crown Land ..	593
Declaring that the Provisions of Section 109 of the Native Land Act, 1913, shall apply to certain Native Land	594
Prohibiting all Alienation of certain Native Land other than Alienation in favour of the Crown ..	594

NOTICES—

Sitting of the Native Land Court at—

Whanganui	594-595
New Plymouth	595-607
Tauranga	607-613
Kaikohe	614-618
Hastings	618-623
Rotorua	623
Meeting of the South Island District Maori Land Board at Kaiapoi	624-625
Meetings of Assembled Owners, Waikato-Maniapoto District	625
Precautions regarding Influenza	626

ADVERTISEMENT—

Taking Land for a Road	626
---------------------------------	-----

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tirenli, e MAKANA MAAKA, Kai-ta a te Kawanatanga, Poneke.